

KRES

GLASILO ZVEZE FANTOVSKIH ODSEKOV V LJUBLJANI. — IZHAJA VSAK DRUGI ČETRTEK. —
NAROČNINA: LETNO DIN 20, POD SKUPNIM OVITKOM DIN 18. — ROKOPISI SE POŠILJAJO
NA NASLOV: UREDNISTVO »KRESA«, LJUBLJANA, KRŽIČEVA 6. — UPRAVA: »KRES«, RA-
KOVNIK, LJUBLJANA VIII. ČEKOVNI RAČUN ŠT. 17.871.

LETO XI.

LJUBLJANA, ČETRTEK, 25. JANUARJA 1940

ŠTEV. 3.

O ti pust, ti čas presneti!

Neki učenec je v veselem predpustnem času vse dni in noči prekrokal. Šolo in učenje je pa obesil na kljuko. Ko je pa prišla pepelnična sreda, ga je neznansko glava bolela. Zares hudega mačka je imel. Šola se je zopet oglasila s svojo resnostjo. Pa je bilo za učenca prepozno. Pouka ni mogel več dohiteti. Tako približno popisuje Preseren navihani in nevarni pustni čas...

Nedavno tega je bilo... Veselo ražanje vso noč... Zjutraj pa vse bolno. Mislim, da je bilo po veseli Silvestrovi noči, ko je pri nas vse veselo popivalo in pričakovalo novega leta. Res, izredno veseli smo bili prav letos. Ali nismo nič pomislili na resne čase, ki utegnejo prav to leto priti?

Prav čez mero smo popivali Slovenci v tem predpustu... Oj ti pust, ti čas presneti, da bi več ne prišel v drugo...

Zopet nov prizor... Orožne vaje. Človek bi mislil, da bodo naši fantje z vso resnostjo, ki jo zahteva sedanji nevarni čas za vso Evropo, vzeli naše vse dolžnosti, ki izvirajo zanje kot za prave in vdane ter zavedne državljane... Pa nič takega. O ne, samo pomislite, kaj vse se je godilo tiste resne dni. Namesto resnosti smeh in šale in zopet pijača. Pijača na pijačo... Kje je naša slovenska narodna in kje naša jugoslovanska državljanska zavest?

Pa tožimo in tožimo nad socialnimi krivicami, nad premajhnimi plačami, nad bedo in revščino. Glejte in priznajte, bratje, ali je nismo v veliki meri sami krivi?! Ti, delavec, ali ne zносиš vse preveč denarja v gostilno namesto domov, kjer žena in otroci stradajo? Ti kmet-ski fant, ali ne zapravljaš vse preveč lahkomišelnostjo očetovega grunta s tem, da posedaš po gostilnah in daješ za pijačo celim omizjem?! O, spreglejmo vsaj sedaj v teh resnih časih in ne zapravljajmo narodnih moči in sil po nepotrebnem v al k o h o l u, saj jih bomo morda kaj kmalu potrebovali v narodno vzgojnem in obrambnem delu. Kajti kdo ve, kaj nam je Vsemogočni namenil v letu, ki ga začenjamo...

Fantje, temu našemu, v resnici najhujšemu sovražniku, kralju alkoholu, je treba napovedati brezobziren boj! Ne bomo več služili temu lažnivemu kralju — p i j a č i - Ne, saj smo vendar fantje od fare! Naša beseda tudi nekaj velja. In če rečemo, da ne bomo, tudi v resnici ne bomo! Abstinenci krožek bomo ustanovili v našem odseku in čim več članov bomo vanj vpisali. In tako bomo kot resni in trezni fantje vplivali blagodejno še na vse druge fante v fari. Seveda, brez truda in premagovanja pa ne bo šlo. Sicer pa vemo, kako poje naša himna: V trudu in znoju... Da, v trudu in znoju in premagovanju, a vendar v polni radosti bomo gradili domu slavo in čast!

F. J.

Akademije

prirejamo v zimskem času in so nadomestilo za poletne javne nastope.

Ponekod se za akademije mnogo vestneje pripravijo kakor za poletne javne nastope. A jasno je, da morajo biti vsi naši nastopi, vse prireditve točno in po načrtu pripravljene ter brezhibno izvedene, če hočemo, da bomo rasli in se krepili.

Res pa je, da nedostatke pri akademiji gledalci veliko prej opazijo, ker so tako nastopajoči kakor gledalci navezani na majhen prostor v dvorani in ker je število nastopajočih mnogo manjše kot na prostem.

volasi oče in skrbna mati bosta s solzami v očeh in veliko radostjo v srcu ugotovila, da se njihov sin dobro in pravilno vzgaja, da ga tudi v bodoče še lahko zaupata naši organizaciji. Take ugotovitve skrbnih staršev nam bodo dale novih moči, novo mladino, novih prijateljev!

Vso mladino je treba na akademiji zaposliti! Zbrati in pravilno vzgajati vso mladino, to je nas vseh naloga, da bodo vse naše edinice močne, močno obiskane in pester pa tudi naše akademije.

Vsak nastop je treba tudi vestno in skrbno pripraviti! Ne v enem tednu, bratje, kakor se je nekdo

Vrhunske vaje.

Zato je nujno potrebno, da se za akademije res temeljito pripravimo in jih z vso dovršenostjo izvedemo.

Pravilno bi bilo, da imej vsaka edinica ZFO — tudi okrožje in podzveza — v zimskem času akademijo, pri kateri naj se po možnosti pokaže vse delo ZFO, tudi prosvetno.

Prav nikjer ni zapisano, da mora obsegati ves program akademije samo telovadne in športne točke. Priznati moramo, da je spored akademije samo iz telovadnih in športnih vaj mnogim dolgočasje in prenapenjanje živcev, pa četudi je nastop dovršeno izveden.

Na akademijo spada poleg telesnih vaj brez dvoma tudi nekaj prosvetno-vzgojnega, kar se da posebno lepo in posrečeno izvesti na gledaliških odrih s primerno scenerijo, razsvetljavo itd. Ali mislite, da kratek prizor iz te ali one igre akademije ne bi poživljal? Pa še kako! Zakaj ne bi bila ena točka akademije pevstva? Kje so deklamacije, recitacije v zboru, nagovor in pojasnilo staršem ter prijateljem o cilju naše organizacije? In zaobljuba naše mladine!

Na ta način na akademijah ne bo nastopal samo ozek krog izbranih telovadcev, temveč vsa družina, vsa mladina bo imela svoj praznik. Marsikateri si-

izrazil na nekem občnem zboru, rekoč: teden pred akademijo damo tiskati vabilo in plakate in, ko fantje vidijo, da gre »za res«, šele nato malo »pritisnejo«. Popolnoma zgrešeno, kajti polom je že tu!

Za vsako stvar je treba tudi časa, včasih celo mnogo, mnogo časa! Sloveč pevec tudi ne postaneš kar čez noč! Dober pevski zbor mora imeti že precej let vaje in skušenj, da si bo upal v javnost na koncert! Zdravnik študira pol življenja in še in še, preden mu zaupajo bolnika! Kdor je bil vojak, ta prav dobro ve, koliko tednov je moral pridno vaditi redovne vaje, da je smel nastopiti pri kakšni vojaški paradi!

Prav isto je v naši organizaciji, isto pri naših akademijah! Preden se odločimo za nastop, preštajmo in pretehtajmo vse moči, nato napravimo podroben načrt, ki je izvedljiv, zatem pa takoj na vaje, ki morajo biti redne in polnoštevilno obiskane! Z reklamo, vabili in lepaki pričnemo šele tedaj, ko smo prepričani, da bo »šlo«, in ko je vse to ugotovila tudi revizija nadrejene edinice!

Bratje! Če se bomo ravnali po teh navodilih, bomo rasli v veselje naših dobrih staršev, naroda in države, v zvezi z vsem tem pa bo raslo tudi naše veselje do organizacije, kajti ponosni bomo, da smo člani take organizacije, ki ji ni enake.

Jože Hvale.

REVIZIJE

V januarju se morajo končati enodnevni poslovni tečaji po okrožjih, katerim bodo takoj sledile okrožne in odsekovne revizije.

Okrožne revizije bodo izvedle pristojne podzveze po posebnih navodilih in obrazcih ZFO. Ob tej priliki bodo okrožne odbornike seznanile z nalogami odsekovnih revizij, ki jih bodo opravili okrožni odborniki. Na okrožnih revizijah se bodo tudi predelali predpisani obrazci za odsekovne revizije.

Poudarjamo, da je edini namen okrožnih in odsekovnih revizij vpeti v okrožja in odseke pravilno organizacijsko poslovanje (vodstvo predpisanih poslovnih knjig in tiskovin). Pri revizijah morajo biti navzoči prav vsi odborniki, ki morajo predložiti revizorju odsekovne poslovne knjige, staležne liste in druge obrazce. O. za o. ZFO.

FANTJE, POZOR!

Vsi odseki so dolžni, če tega še niso storili, prirediti v nedeljo 28. januarja 1940 farni sestanek. Zveza fantovskih odsekov je vsem razposlala predavanje, ki se mora na teh sestankih obravnavati. Po končanih sestankih takoj poročajte ZFO o uspehu, udeležbi, morebitnih željah in predlogih.

O. za o. ZFO.

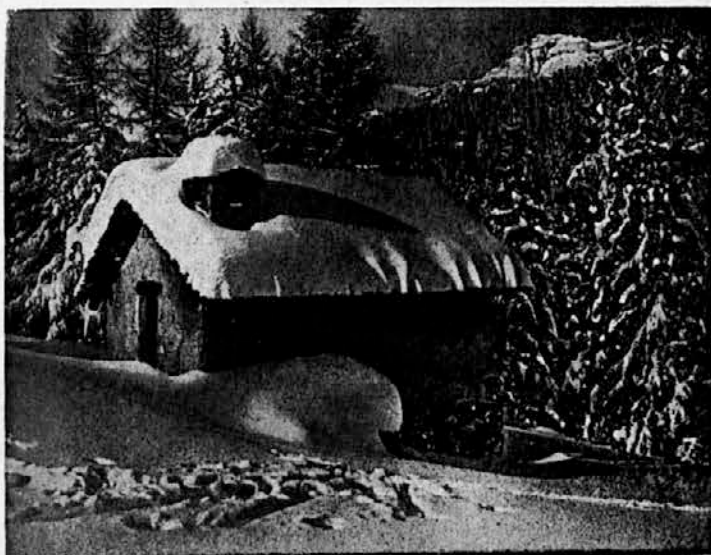
Nenadni zbori. Številni odseki še do danes niso poslali poročil o nenadnih zbori, ki so bili že pred božičem. S poročili pohitite, ker bomo statistiko kmalu zaključili in objavili v »Kresu«. Odsek, ki nenadnega zbora še ni sklical, naj to čimprej stori!

O. za o. ZFO.

Poglejmo komunizem v njegovi pravi luči!

Tedaj, ko je izbruhnila v Španiji državljanska vojna, so se dvignili val dobri katoliški fantje pogumno v boj proti brezbožnim komunističnim nasilnikom v živi zavesti, da je napočil trenutek, ko morajo z orožjem v roki braniti najdražje: katoliško vero in krščansko kulturo svojega naroda. In tedaj je neki kmečki fant pisal s fronte domov takole:

»Sporočam vam, da smo na fronti, da branimo katoliško Španijo in vero, v kateri so nas vzgojili naši očetje, ko smo bili majhni. Sedaj, ko smo postali veliki, smo zapustili dom, da jo branimo, pripravljeni preliti svojo kri do zadnje kaplje, ker moramo vsi dobri Španci biti taki. Zaradi vere smo zapustili dom, ko

Vse belo,
dol in
breg...

so hoteli vzeti vero v Jezusa Kristusa. Zato smo kot dobri Španci rekli: Rajši izgubimo življenje, kot danam vzamejo Kristusovo vero!»

Fantje, ali ni ta in še številni drugi zgledi španskih katoliških fantov silna spodbuda in živ opomin, da moramo biti tudi mi pripravljeni iti v boj proti brezbožnemu komunizmu, ako bi se dvignil proti verskim in kulturnim svetinjam našega izrazito katoliškega naroda?

Dejstvo je, da se tudi med naš narod komunistične zmote že močno širijo in da je že mnogo delavskih, pa tudi kmečkih plasti našega ljudstva okuženih od teh pogubnih zmot. In ker se komunizem v začetku ljudem nikdar ne kaže v pravi podobi, ampak pod krinko lepih, zapeljivih besedi, z gesli, ki se zde tako plemenita in človekoljubna, prav zato je komunizem tako nevaren; in prav zato je potrebno, da nastopimo proti njemu, ga razkrinkamo in pokažemo ljudem v njegovi pravi luči.

Naša naloga je, da sami najprej dodobra spoznamo in potem nevedno ljudstvo poučimo, kaj komunizem v resnici je in kaj namerava doseči in kako varu z najgršimi, spretno prevaranimi lažmi in s hinavsko ljudomilostjo, da bi pridobil zase množice ljudstva.

Najprej moramo vedeti, da komunizem ni samo neke vrste socialni pokret! Ne! Komunizem je predvsem brezbožniški pokret, to je nauk, vera, ki temelji na načelih, ki so popolnoma brezbožna in obenem popolnoma zmotna, proti vsaki zdravi pameti.

Na napačnih načelih je zgrajen komunizem in ima pred seboj cilj: Zanetiti svetovno revolucijo in uničiti vse dose-

danje in na teh razvalinah zgraditi novo družbo brez Boga, brez odgovornosti, brez vere v posmrtnost, posmrtnost, pogreznjeno v golo materijo, družbo, v kateri bo človek samo stroj, ki nekaj časa dela, potem se zavrže.

Poedine naloge brezbožnih komunistov označuje njihov »Učbenik« takole:

1. Preprečevati je treba vsak poizkus, da bi vera vplivala na družabno življenje.

2. Pričlovati tovariše, da izstopijo iz verskih in cerkvenih organizacij.

3. Vse versko brezbrizne ljudi pridobiti in vključiti v aktivni boj proti veri.

4. Organizirati družabni bojkot duhovščine.

5. Organizirati mase delavstva v boj za zapiranje cerkva in njih preureitev v komunistične prosvetne dvorane; organizirati jih za boj proti širjenju verskega tiska in proti gmotnemu podpiranju verskih ustanov.

In vsi ti sklepi niso le zapisani na papirju, ampak vse te sklepe zares izvajajo povsod, kjer pridejo do moči in oblasti. Tako in še mnogo strašneje so delali v Španiji, tako delajo sedaj na Poljskem in Estonskem. In po teh načrtih ne delajo le ruski boljševiki, ampak vsi brezbožni komunisti, tudi naši slovenski komunisti skušajo delati po istih načelih, saj so včlanjeni v mednarodno brezbožno organizacijo in dobivajo od kominterne podrobna navodila, kako naj v teh ali onih razmerah govorijo in delajo, da jih bodo pridobili zase.

Glejte, taki so cilji in nameni brezbožnega komunizma, zares vse-skozi podli in brezbožni, pa naj se zakrivajo v še tako lepe besede in v blesteča, človekoljubna gesla.

Zato boste razumeli sedaj besede pokojnega sv. Očeta Pija XI.:

»Komunizem je nekaj bistveno slabega, zato prav v nobeni reči ne bo z njim sodeloval, komur je mar krščanske kulture.

Če bi se pa dali nekateri v zmote zavesti in bi v svojem kraju komunizmu pomagali, da bi se utrdil, jih bo za te zmote prve zadela kazen; in čim starejša in višja je v tistih deželah, ki bi na ta način vanje prodrli komunizem, krščanska kultura, tem huje bo v njih divjala jeza brezbožnikov.«

Fantje, te besede papeževe so za nas resen opomin, ki si ga moramo vsi vzeti k srcu! Saj nam o njihovi resničnosti tako živo govori v mučeniški krvi prerojena Španija. Zato pa že takoj v prvih početkih napovejmo komunizmu boj na celi črti in mobilizirajmo proti njemu vse svoje mlade, fanlovske sile, da mu onemogočimo prodiranje med verno slovensko ljudstvo!

Katoličani smo! Katoliška Cerkev prepoveduje branje slabih knjig in časopisov. Tudi pri nas v Sloveniji izhajajo, žal, knjige in časopisi, ki goje mržnjo in sovraštvo do Cerkve in duhovščine ter zavračajo celo temeljne resnice naše vere in jim je katoliška morala le »nazadnjaštvo« in preostanek srednjega veka.

Fantje, gre za časno in večno srečo našega naroda, zato pri tem ne moremo ostati brezbrizni. S pametnimi in premišljenimi sredstvi se moramo temu upreti. Gotovo je, da bi brezversko časopisje pri nas brez zavcdnih katoličanov ne moglo izhajati. Kri-vi smo torej sami, ker plačujemo, naročamo in beremo naši veri na-

sproten tisk. Pogosto slišimo ugovor: »Treba je poznati obe strani!« To bi se reklo prav tako, kot da je treba poznati resnico in laž, toda skupek resnice in laži je še vedno laž! To je tako, kakor če bi kdo rekel, da bo hodil po pravi in po napačni poti. Hodiš lahko samo po eni poti, po pravi ali po napačni.

Odločili smo se za pravo pot, za življenje po katoliški veri. Zato ne bomo brali knjig in časopisov, ki ne pišejo lepo o naši veri! Začeti pa moramo najprej pri sebi! Naše katoliške družine ne potrebujejo nasprotnih časopisov! Z vsemi močmi podpirajmo katoliški tisk!

A.K.

Gospa Sveta,
naših onkraj Karavank kraljica,
novih upov vsak dan polna
srca so slovenska:
Ohrani veri, narodu nas
zveste v milosti!

Pismo od vojakov

Dragi g. urednik »Kresa«.

Prosim, gospod urednik, dovolite, da se oglašim med svojimi brati v »Kresu«.

Bivam pri pionirjih v Karlovcu na Hrvaškem. Ob prihodu v Karlovac nas je spremila vojaška godba do vojašnice. Kljub utrujenosti smo korakali čvrsto. Med korakanjem

Izprašajmo si vest!

mi je godba vzbujala spomine letošnjih taborov.

Tu nas je skoro polovico Slovencev. Kadar imamo voljno, se zberemo in pojemo slovenske pesmi. Prve dni mi je bilo dolgčas po fantih in tedenskih sestankih, kakor tudi po sv. maši, ker pred prisego nismo smeli iz vojašnice. Sedaj mi je krajši čas, ko dobimo dovoljenje, da si ogledamo mesto in gremo lahko v cerkev. Spoznal sem se s fantom, ki je tudi pri FO. Z njim se večkrat pogovorim, kako smo nastopali pri telovadnih nastopih v Mariboru, Novem mestu in doma. Pogrešam pa tudi »Kres«, ker sem ga z veseljem prebiral. Najrajši sem bral v ozadju dopise raznih odsekov. Večkrat se spomnim na telovadne ure, posebno zdaj v zimskem času. A zaenkrat moram to pustiti in se zanimali za vojaške stvari. A Vi, fantje, ki ste doma, vztrajajte in delajte naprej, da boste vedno čast in ponos naše organizacije.

Bratje Fantovskega odseka v Grahovem pri Cerknici, sprejmite bratski pozdrav od predsednika

H. J.

**Vedite, da je Bog temelj
naše organizacije!**

Veliki Slomšek — o gostilnah

Gostivnice in kerčme (ošterije in lihuži) so dobre in potrebne hiše, da se lažni nahranijo, žejni napojijo in popotni prenoče. Dokler jih ni preveč in so kerčmarji pošteni, keršanski ljudje, lahko veliko dobrega storijo; so pa kerčmarji samopašni, sami razuzjžani ljudje, kojim dnar več ko Bog velja; tako so gostivnice srenji roparski panji, jame pregrehe, gnezda prihodnih tatov in razbojnikov. Vsakdanja skušna uči, da kakolikor več je v srenji ali u vesi pivnic, za toliko več vboštva. V kratkem bodo vaši sinovi pjanci in igravci, vaše hčere pa pijanke in plesavke, brez poštenja in premoženja, kojega v krčmo znosijo.

Branite ponočnim dobrovoljam, vi srenjski očetje, ne dovolite plesov po gostivnicah, in ne dajte hudiču prostora; na ponočnem raju pekel svoj lov ima. Hoče mladina dobre volje biti, naj se veseli, pa v Gospodu, ne po hajdovsko, ampak po keršansko.

(Iz knjige A. M. Slomšek, 1939. Dr. Debeljak.)

Preostro so nas obsedili!

V božičnih počitnicah je bil v Mariboru duhovniški tečaj lavantinske duhovščine. O tem poročajo tudi Kleklove prekmurske »Novine« v letošnji prvi številki z dne 7. t. m. pod naslovom »Naši duhovniki na tečaju KA v Mariboru«. Povedo, da se je tečaja udeležilo 90 duhovnikov, kdo vse se je udeležil iz Prekmurja in kdo je na tečaju predaval. Poročilo pa zaključujejo takole:

»Jasno se je povedalo na tečaju, da niti Marijine družbe, niti tretji red, najmanje pa prosvetna društva, fantovski odsaki i dekliški krožki neso nikaj včinioli za Katoliško Akcijo, to je za versko življenje duš, za teh rešitev pri brataj in sestraj, pri delavstvu i mladini.«

Ni ta obsodba morda le malo preostra?

Več ljubezni! Več tovarištva!

31. t. m. obhaja Cerkev praznik sv. Janeza Boska, največjega mladinaljuba in vzgojitelja.

Kaj naj don Bosko slovenskim fantom za svoj god pove? Saj je fante tako zelo ljubil in tako spretno znal mladim dušam svetovati ter jim čez mladostne težave pomagati! Gotovo ima tudi za nas, slovenske fante, dobro besedo!

Don Bosko je bil vzgojitelj. Svoje fante je vzgajal z ljubeznijo. Zdi se mi, da tudi vsem nam, ki delujemo med slovensko mladino, ponavlja: **Več ljubezni! Zlasti vi, starejši člani, še prav posebno pa vi, odborniki: Več ljubezni! Več tovarištva!**

PREROŠKE SANJE

Janezek Bosko je stopal v deseto leto. Tedaj je imel pomembne sanje. Sam jih je pozneje zapisal med svoje »Spomine«:

»Zdelo se mi je, da sem bil na širnem dvorišču, kjer je šumelo in mrgolelo kakor v panju. S hrúščem in truščem se je mladina podila po igrišču. Zdaj in zdaj je bilo čuti robato kletav iz ust kakega dečka. Ko sem slišal kletvine in grde besede, je vse vzkipelo v meni. Nisem se mogel več premagovati, zagnal sem se med fante ter jih začel na levo in desno obdelovati s pestmi in brcami, da so fantje kar bežali.

Tedaj pa stopi pródme visoka postava. Ogrnjena je bila v snežno bel plašč. Rekla mi je:

»Ne tako! Ako si jih hočeš pridobiti, jih moraš zlepa in s krotkostjo. Če jih boš tepel, ne boš imel nikogar.«

»Kdo pa ste Vi?« — vprašam.

»Jaz sem Sin tiste, katero te je naučila tvoja mati pozdravljati trikrat na dan.«

Tedaj se prikaže veličastna gospa. Njen plašč se je svetil od draguljev, kot bi bil z zvezdami posejan. Namignila mi je, naj se ji približam, ter mi rekla:

»Poglej!«

Čudno. Dečkov ni bilo več. Kakor da so skopneli. Namesto njih pa sem videl medvede, pse, mačke in razne zveri, ki so se pehale, prerivale, klale in praskale. Pot mi je lil s čela, ko sem gledal nepojmljivo prikazen in strmel v tiste podivjane zverine.

»Poglej, tu je tvoje polje, tu tvoje delo,« mi je rekla veličastna gospa. Bodi ponižen, močan in krepek! Kar boš videl, da se zgodi s temi zvermi, to boš moral storiti z mojimi sinovi.«

Tedaj pa — kot bi mi kdo pričaral pred oči — zagledam čredo pohlevnih jagnjet. Onih zveri ni bilo več. Jagnjeta pa so nedolžno beketa in lizala roke Gospodu in Gospe.

Začel sem jokati, ker nisem ničesar razumel. Toda Gospa mi dene roko na glavo in reče:

»Ko pride čas, boš vse razumel.«

ZLEPA IN S KROTKOSTJO !

Vso daljnosežnost teh sanj je mogel dodobra razumeti šele pozneje, a njihov nauk je spoznal že tedaj in že kot deček začel med tovariši delovati po smernicah, ki so mu jih dale: **zlepa in s krotkostjo.**

Naučil se je raznih spretnosti in cirkuških zanimivosti ter začel prirejati za svoje tovariše privlačne predstave. Še odrasli so jih radi gledali. Kar na lepem pa je predstavo prekinil, češ: »Tako. Zdaj vam bom pa povedal, kaj so g. župnik v nedeljo pridigali.« Ko je ponovil kak odlomek iz nedeljske pridige, je s predstavo nadaljeval.

Dečki so se na moč trudili, da bi bili pridni. Če se je namreč kdo grdo vedel, klel ali je nespodobno govoril, ga Janezek ni pustil k predstavi.

Proti koncu svojega življenja je don Bosko zapisal: »Gojenec mora čutiti, da se zanimaš za stvari, ki so njemu všeč, — to storiš s tem, da se udeležuješ njegove otroške zabave — pa se bo tudi on začel zanimati za stvari, ki so mu po naravi malo všeč, kot so disciplina, učenje, samopremagovanje, ter se jih bo lotil z ljubeznijo.«

VELJA TUDI ZA VAS

Se vam ne zdi, da smo tudi po naših odsekih potrebni tega nauka? Zakaj je ponekod pre-

pa med odborniki in med članstvom? Ker se odborniki previsoko nosijo, ker pridejo med člane le »službeno«, nočejo ali ne znajo pa biti tovariški.

Tudi tole je zapisal don Bosko: »Nesrečen je tisti zavod, v katerem imajo predstojnike samo za predstojnike in ne bolj za očete, brate, prijatelje. Takih predstojnikov se bodo bali, nikakor jih pa ne bodo ljubili«. Z isto pravico lahko rečemo: Nesrečen tisti odsek, kjer imajo odbornike samo za odbornike in ne bolj za tovariše, brate, prijatelje ...

Vsak fant je nekak vzgojitelj, vzgojitelj tovarišev, zlasti pa mlajših fantov, naših mladcev in naraščajnikov. Posebno pa so vzgojitelji starejši fantje in odborniki. Vsem nam kliče don Bosko: »Več ljubezni, več tovarištva! Pa bo po naših odsekih tudi več družinskega duha in več uspehov!«

Dr. Fr. Blatnik.

PREDAVANJA IN KRES

Prvo predavanje v radiu o naši organizaciji ne bo v nedeljo, 4. februarja, ampak že na svečnico, dne 2. februarja ob pol petih popoldne. Govoril bo predsednik dr. Stanko Žitko o načelih naše organizacije. Pozneje bo pa vsako prvo nedeljo v mesecu ob istem času podobno predavanje iz ZFO. Bratje, ne zamudite prvega in naslednjih predavanj.

Kres se lepo razširja. Da izvemo za mnenje, kako Vam novi Kres ugaja, prosimo, da nam v dopisih in tudi sicer poročate o svojem mnenju in o vtisu, ki ga naš list napravlja med našimi prijatelji. Priporočajte in širite naše fantovsko glasilo! Hranite posamezne številke, kajti tudi v ti obliki se da list lepo vezati!

V deželi carja Lazarja

Dovolj, dragi brat urednik, da se kot naročnik Kresa in član FO v Hrastju pri Kranju oglasim v našem listu kot vojak iz Prištine.

V Prištini namreč služim vojake, pomešan med same Madžare in Nemce, pa Srbi so vmes. Slovenskih fantov tukaj ni mnogo.

Bivajoč tukaj imam dosti priložnosti, da opazujem preprosto ljudstvo bratskega in junaškega srbskega naroda. Zemlja, po kateri hodim, je prepojena s krvjo junakov, ki so se nad pet sto let bojevali proti turškemu nasilju samo zato, da so svojemu narodu pribojevali svobodo. Dve uri hoda od Prištine leži polje, znano Kosovo, kjer je padel car Lazar, na katerega grobu stoji lep spomenik, da bo še stoletja pričal poznejšim rodovom o junaštvu srbske vojske v boju proti Turkom. Res, čudovit je srbski narod po svojem junaštvu, ki mu ga je večstoletni boj s sovražnikom vtisnil v me so in kri.

Priština je poleg Kosovske Mitrovice najvažnejše kulturno in gospodarsko središče Kosovega polja. Mesto ima okrog 14000 prebivalcev, ti so po večini pravoslavne in muslimanske vere. Le v vojašnicah v veliki meri prevladujejo katoličani. Priština leži med majhnimi griči, posajenimi z vinsko trto. Tudi zemlja je tu zelo rodovitna, saj dobro rodi celo brez gnojenja. Podnebje je zelo južno, tako da poleti vlada strašna vročina. Občutno pa pogre-

Farni sestanki!

Farni sestanki so namenjeni vsem fantom in možem v fari. Vršijo se štirikrat v poslovni dobi.

Tvarina, ki se obravnava na teh sestankih, je zajeta iz najbolj perečih vprašanj današnjega časa in ni potrebna in koristna le našim članom, pač pa prav vsem možkim. Možje in fantje so še prav posebno poklicani, da se postavijo v, bran vsem, še tako pretkanim silam, ki rušijo krščansko družbo. Zablode današnje dobe, njih zle posledice in njih prikrite raznašalce moramo poznati, ker le tedaj bo naš odpor njim odločen in uspešen. Farni sestanki so zato stavljeni v program naše organizacije, da se fantje in možje na boj proti temnim silam temeljito pripravijo.

Tudi organizacijskega pomena so ti sestanki. Z njimi bomo navezali fante in može na našo organizacijo in njeno delo. Postal bodo njeni prijatelji in podporniki. Vrste rednih članov naše organizacije se bodo s farnimi sestanki pomnožile.

Potrebe in važnosti farnih sestankov ne moremo zanikati. Odseki so dolžni pripravljati sestanke z vso resnostjo. Njihov program mora biti dobro izbran in temeljito predelan. Ni dovolj, da je na sestanku samo predavanje. Uvodnim besedam, ki naj jih spregovori odsekovni predsednik ali duhovni vodja, naj sledi deklamacija ali lepa narodna pesem fantov, nato predavanje in razgovor o njem. Primernemu zaključku naj se pridruži povabilo za prihodnji sestanek.

Važna je tudi udeležba na farnih sestankih. Zbrani naj bodo res vsi fantje in možje v fari. Odseki naj poskrbe za osebno agitacijo. Sestavijo naj imenike vseh možkih v fari, na sestanku se naj naroči vsakemu članu, katere mora povabiti na farni sestanek. Vsak član je dolžan skrbeti, da se bodo tisti, ki jih je povabil, res sestanka udeležili.

Odseki! Farni sestanki so koristni in potrebni. Ne omalovažujte tozadevnih navodil ZFO. Storite vse, kar je v vaših močeh, da se bodo redno vršili in bodo dobro pripravljani. Odsek, ki bo to nalogo vestno opravljal, bo osvojil može in fante v fari ter z njimi pomnožil svoje vrste.

O. za o. ZFO.

Največja naloga stoletja - pokristjanjenje kulture

Zadnje stoletje je bilo stoletje materialne kulture. Tvarna kultura je zares silno napredovala. Človeško gospostvo nad zemljo je doseglo malone višek: človek si je uslužil celine in morja, celo ozračje se le težko upira njegovji volji; tehnika ustvarja prava čuda človeških zamisli in ukazov; s kemijo oponaša in prekaša človeku prirodne tvorbe; higiena je zmagovalno ustavila morilne pohode kužnih bolezni; obrtna umetnost je pripravila človeku udobnosti, ki jih ni poznal noben vek. Ko bi bila tvarna kultura zadostovala za srečo, bi moral biti človek dvajsetega stoletja res srečen! Ali je?

Česa manjka moderni kulturi? Nemški filozof Eucken pravi in za njim ponavlja to vedno več resnih mislecev: notranjosti, duha. Po naše se to pravi: manjka ji religije, manjka ji krščanstva!

Človeštvo je ob samem napredku pozabilo, kaj je človek.

Igre s samimi moškimi vlogami

Včasih so naši odseki v zadregi glede iger s samimi moškimi vlogami. Zdaj so izšle tri v založbi Salezijanskega zavoda na Rakovniku, Ljubljana 8. Naslov jim je: »Pod sovjetsko zvezdo«, »Kraljevi škrlati«, »Krvavi mislijoje«.

Če nosi človek v sebi nesmrtnega duha in če je kraljestvo duha neskončno kraljestvo resnice, dobre in lepote, tedaj ni mogoče da bi človeka zadovoljila in osrečila materialna kultura, niti ne vsa tako imenovana zgolj tostranska kultura. Umiriti, zadovoljiti in osrečiti ga more le kultura, ki veže končnost z neskončnostjo, čas z večnostjo, skratka, kultura, ki družijo človeka z Bogom. Brez Boga je zastoj vse človeško upiranje: brez Boga za človeštvo sreče ni. To, kar spoznava misleči um, potrjuje tudi izkušnja: hrepeneči po miru se vračajo veliki misleci in umetniki k Bogu. A z Bogom družijo človeštvo religija in religija življenja je krščanstvo. Zato pravimo, da je največja naloga našega stoletja pokristjanjenje kulture!

(Aleš Ušeničnik, Izbrani spisi.)

šajo pogozditve praznih brd izza Prištine.

Kulturne razmere so zadovoljive. Mesto ima lepo državno gimnazijo, banovinsko bolnišnico in še več drugih ustanov. Seveda tudi ne manjka v moralnem pogledu nevarnosti za naše fante.

Kljub lepoti teh krajev pa mi vendar pogled stalno hiti proti prelepi Sloveniji, zlasti v naše domove, kjer živi in dela tudi naša fantovska organizacija. Tej želim v novem letu mnogo uspehov in božjega blagoslova.

Ivan Brodar.

Začnimo z načrtnim smučarskim delom

V smučarskem razvoju ZFO je bilo doslej izvedenih nekaj prireditvev tekmovalnega značaja. Te prireditve niso imele drugega pomena, kot da so preizkusile razpoložanje našega članstva za ta šport. Te prireditve niso slonele na tradiciji, niti niso bile kakšni zaključki načrtnega dela. Vsemu našemu dosedanjemu delu s smučmi so manjkale enotne smernice, obvezno hotenje, posplošeno delovanje ter programatično napredovanje.

Vzrokov, da smučarstvo v naših vrstah ne napreduje hitreje, je več; v glavnem so temu krive slabe snežne prilike zadnjih zim in od njih odvisne prireditve, katere so se morale izvršiti na skrajnih robovih našega poprišča — na oddaljenih gorenjskih smučiščih.

Da bomo vzbudili zanimanje za smučanje med vsemi odseki, na katerih

področjih je količjak snežnih prilik, bo potrebno uvesti propagandna zimsko-športna predavanja. Ta predavanja naj seznanijo naše članstvo in sploh vso našo mladino z lepotami narave ter z zdravstvenimi in moralnimi, koristnimi nasledki smučkega športa. Podobna predavanja naj se vstavijo morda v programe okrožnih sestankov. Odseki pa naj se pobrigajo, da bodo izvedli vsaj enodnevne praznične ali nedeljske praktične tečaje. Prireditve, to je tekme okrožij, podzvez in zveze, naj stalno menjajo prireditveni kraj. Stalno prirejanje večjih tekem v enem samem kraju monopolizira prireditve na tisto mesto in protežira le najbližjo okolico na škodo celote, pri čemer morajo oddaljenejši odseki nujno doživljati neuspehe in celo čutiti zapostavljanje, ki vodi v slabo voljo in v zastoj.

Za načrtno razvijanje dela so potrebni voditelji. Zato naj delujejo v tehničnih odborih okrožij in podzvez navdušeni smučarji.

V krajih, kjer so položni bregovi in valovita polja, naj se gojijo smučski teki; v krajih z visokim, strmim hribovjem, preko katerega se razprostirajo obsežne planote in košenine, naj se prireditve osredotočijo na smuk in slalom; v krajih pa, kjer so sami strmi, skalnati ali poraščeni bregovi, naj se odseki odločijo za smučsko skakanje in si naj v ta namen zgradijo primerne skakalnice. Po presoji naših krajevnih prilik na splošno bo pa veljalo posvetiti posebno pozornost onim disciplinam, ki so nekakšna vzročna izpopolnitev vsega ostalega telesnovzgojnega programa ZFO — to so vse vrste smučskih tekov (hitrostni, vztrajnostni, štafetni in patroljni teki). Naštete discipline imajo pri nas najširše možnosti razmaha, ker si pridobimo odpornost in vztrajnost, saj te di-

Smučki skoki na Mošenjski planini
19. 2. 1939.

ZAGORJE

Za gorami smo skriti zagorski fantje. Proti severu nas zakriva sv. Planina, znana božja pot, na katero poletimo vsaj enkrat na leto, na vzhodu je Mrzlica, ob sončnem zatonu sv. Gora. Veseli, korajžni smo, čeprav mora marsikateri iz naših vrst vsak dan po par sto metrov pod zemljo za kruhom, ali pa v kamnolome, kjer so še nedavno gnezdili jastrebi.

Iz treh sotesk prihajajo večer za večerom Selčani, Topličani, Rovčani, Leskovčani proti farni cerkvi sv. Petra in Pavla, kjer stoji naš drugi dom, v katerem se zbiramo ob večerih že nad 30 let.

Vsak večer vse oživi v prosvetnem domu kot na mravljišču. Telovadba, seje, dramatika, petje, priprave za tečaje za bodoče tekme in nastope, vse to nas poživlja po dnevnih naporih.

Pogumni moramo biti tudi v tej skriti zagorski dolinici, saj imamo vse polno skritih sovražnikov okoli sebe, ki so nevoščljivi naši delavnosti in vztrajnosti, hrepene za tem, da bi našo medsebojno povezanost in prijateljstvo spremenili v sovraštvo. Da se mi dosti ne zmenimo zanje, za to nam je porok letošnja 30-letnica, ki smo jo na lep način proslavili.

Prav v teh 30 letih smo marsikaj doživeli. — Saj je za nami grozota svetovne vojne, ki nam je pobrala nekaj odličnih naših fantov, katerih grobovi so na nekdanji naši zemlji ob Soči.

Nekaj pa smo jih izgubili doma. Omagali so v rovih, pod pezo črnega diamanta, za košček črnega kruha. — Teh smo se spominjali ob naši 30-letnici.

Prav lepo smo izvedli v letošnjem juniju naš okrožni tabor, katerega pokrovitelj je bil minister Snoj, naš domačin. Lepo nam je obudil spomine iz začetnih let naše orlovske organizacije. — Kaj takega ta dolinica, med gorami in dimniki in plavniži prevlečena, še ni doživela. Mnogo fantov in deklet smo pridobili v naše vrste ter naklonjenost očetov in mater. — Pokazali smo, kaj nam daje naš drugi dom. — Orlovska pesem je zmagošlavno donela po soteski zagorske dolinice. — Bog živi!

Fant iz Zagorja.

Ahčinova knjiga o komunizmu. Fantje, ali ste si že omislili dr. Ahčina knjigo Komunizem, največja nevarnost naše dobe? Ali jo obravnavate na tedenskih sestankih? Ali jo razširjate po svoji fari? Na delo!

cipline stavijo najmanjše zahteve po posebnih sposobnostih — povzročajo pa največje moralne ter najlepše etične posledice, kar je naš vzgojni program.

Le če se bodo odseki usmerili v specializacijo tistih smuških panog, ki se dajo v najbližji okolici z uspehom gojiti, bomo dosegli velike in trajne uspehe, po katerih bo naša organizacija dobila zadostno število tekmovalcev za doma in za mednarodne smuške prireditve.

Fr. Sešelj.

Dirke s sankami v Lomu

Čeprav nam nekateri očitajo, da smo Bogu za hrbtom, vendar ne spimo. Imamo fantovski odsek, ki deluje včasih bolj živo, včasih bolj leno, deluje pa le. Poleti smo sodelovali pri »Prosvetnem dnevu«, ki ga je priredilo Prosvetno društvo v Lomu, in smo se kolikor toliko odrezali.

Na sv. Štefana dan smo pa priredili po kratki pripravi dirke s sankami na cesti iz Loma v Trzič. Proga je dolga cca 2300 m, višinska razlika znaša okoli 250 m. Ponekod so hudi ovinki, ki so vzeli tekmovalcem mnogo dragocenih sekund. Saninec je bil dober, a cesta je bila preveč spihana, zato je na ovinkih kar zanašalo.

Tekmovalcev je bilo 12. Prva mesta so zasedli sledeči fantje:

Meglič Franc s časom 5 m 10 sek.

Tišler Franc s časom 5 m 10 sek.

Peharc Franc s časom 5 m 15 sek.

Perne Anton s časom 5 m 15 sek.

Ker sta torej prva in druga dva dosegla isti čas, so vsi štirje enoglasno sklenili, da gredo dirkat ponovno, da pade odločitev. Napeli so vse sile in rezultate res zelo izboljšali.

Končnoveljavni izid dirke je sledeči:

1. Peharc Franc 4 m 2 sek.

2. Perne Anton 4 m 6 sek.

3. Tišler Franc 4 m 15 sek.

4. Meglič Franc 4 m 16 sek.

Tišler in Meglič sta imela tokrat precej smole. Oba sta vozila zelo drzno, pa je prvega vrglo na najhujšem ovinku s tira, drugi se je pa prevrnil in komaj obstal na robu ceste.

Na splošno željo vseh homo tekme še priredili.

Bog živi!

Fantovski odsek v Lomu

O higieni telesnih vaj

Mimo zdrave hrane, rednega dela in zmernega življenja so telesne vaje najboljše in najizdatnejše sredstvo za telesno krepitev in utrjevanje. Telesne vaje obsegajo telovadbo, šport, hojo, izlete, igre in podobna gibanja, ki jih izvajamo po določenih pravilih ali pa poljubno, nevezano. Priporočajo se posebno ljudem, ki so v takih poklicih, da se telesno premalo gibljejo. To so predvsem ljudje v raznih duhovnih poklicih (učitelji, duhovniki, sodniki), pa tudi obrtniki in drugi telesni delavci, ki svoje telesne sile samo enostransko razvijajo (črevljar, krojač, tovarniški delavec i. dr.). Telesne vaje so nam prav posebno potrebne v dobi rasti in telesnega razvoja, da se nam vsi telesni organi razvijajo enakomerno in skladno.

Vrste telesnih vaj.

1. Najboljše vsakdanje telesne vaje nam nudijo kmečka opravila vseh vrst. Vrše se pod milim nebom, v sveži naravi, na čistem

Z lanskim tekem v Mariboru.

Z lanskim tekem v Mariboru.

in duha ter nam razen telesne krepitve nudi tudi duševnega razvedrila. Zato kmečki človek ni le telesno bolj utrjen in močnejši od meščana, marveč tudi bolj vedrega duha, mirnega razpoloženja, zadovoljen v svojem delu, skromen v svojih potrebah.

2. Šport.

Šport je tudi izvrstno sredstvo za dviganje telesnih sil in za utrjevanje telesnega in duševnega zdravja. Zdrav, umerjen šport se v svojih koristnih učinkih najbolj približuje kmečkemu delu, ker je v glavnem navezan na prirodo, deloma od nje sploh neločljiv. Najvažnejše športne panoge so: pešačenje, tekanje, skakanje, plavanje, veslanje, jadranje, jahanje, kolesarjenje, metanje krogle, diska in kopja, rokoborba, nogomet; v novem času stopa vedno bolj v ospredje zimski šport (sankanje, drsanje, smučanje), ki ima posebno ugoden vpliv na telo in duha in je zelo priporočljiv zlasti mladini. Vpliv športa pa je lahko prav tako tudi kvaren, ako se v kakršni koli smeri pretirava.

3. Hoja in izleti.

Hoja, izprehodi, izleti, igre niso navezani na noben sistem in se v njih telo popolnoma prosto razgiblje, kakor mu pač najbolj prija. Vsakdo si prilagodi te vrste telesnih vaj svojim telesnim sposobnostim in svojemu okusu. Za mladino so posebno privlačne igre, ki zanje niso samo najboljše sredstvo za telesno utrjevanje, marveč tudi najbolj zdravo duševno razvedrilo. Ta skupina telesnih vaj je prav prijetna in koristna tudi zato, ker se izvaja v prosti naravi, ki človeka bogato nagraja iz svoje neizčrpane zakladnice zdravil.

(Dalje prih.)

M. Wraber.

Kako se naročnine ne sme plačevati

20. XII. lanskega leta je FO Ljubljana — Sv. Ciril in Metod poslal po položnici ZFO 20. — kot naročnino za Kres. Na naslov FO Ljubljana — Sv. Ciril in Metod uprava ne pošilja nobenega izvoda. Odsek prejema list gotovo na privatni naslov. Čigav? Kdo naj to pogrunta, ko pa imamo v Ljubljani par sto naročnikov? Komu v dobro torej znesek knjižiti? Ker smo s pričujočo številko list ustavili vsem, ki še dolgujejo naročnino za lansko leto, ga prizadeti ne bo prejemal, čeprav ga je plačal. Potem se bo pa jezil in reklamiral in pride nepotrebno pisarjenje sem in tja, dokler se zadeva ne pojasni. Zato pa: držite se navodil, ki smo jih dali v zadnji številki!

Nagrade tistim, ki so pridobili novih naročnikov, bomo začeli razpošiljati šele po 15. februarju.

Število naročnikov se razveseljivo veča. Vsak dan prihajajo nova naročila. Znamenje, da list ugaja. Fantje, še je ugoden čas, da pridobite »Kresu« čim več novih naročnikov! Čim več jih bo, tem lepši bo list!

Svečano poudarjamo, da morajo vladati v gospodarsk. življenju katoliška pravna načela socialne pravice in ljubezni

FO V POLJČANAH

Komaj je pri nas razprostri peruti »Orel«, že je bil prisiljen k počitku. Toda naši fantje niso mirovali, ampak so se zbirali pod okriljem fantov Kat. akcije, pozneje pa pri fant. odseku prosv. društva.

Pri vsem takratnem delu imajo za naš odsek največ zaslug bivši kaplan g. Babič, ki so nam ostali še živo v spominu; dalje br. Rebernak in Flis Jožef, kateri je zdaj v bogoslovju, pa je bil tudi nekaj časa predsednik FO. Nato moramo še posebej omeniti sedanjega kaplana g. Petančiča in br. Zorka Franca, ker sta ustanovila samostojen FO., ki mu je predsedoval br. Zorko Franc. Udeležili smo se tudi obvez. fant. tekem že dve leti ter pridobili pohvalni pismi. Malo je — boste rekli, pa je vendar za naše razmere precej. Pozabili pa tudi nismo večati naše vrste. Na »Kres« se nas bo prihodnje leto več naročilo. Na letošnjem občnem zboru smo si pa izvolili za predsednika br. Vižintina; Za načelnika smo si izbrali br. Stan-ka Kolarja. Izvolili smo si dobrega predsednika ter načelnika in upamo, da bomo v bodoče z novim navdušenjem, veseljem in požrtvovalnostjo šli bliže k cilju.

Bog živi!

Tajnik.

BREŽICE

Dne 8. decembra je naš odsek priredil odhodnico svojemu ustanovitelju in predsedniku kratu Havelki Danilu, ker je bil službeno premeščen v Kočevje. Ta dan je vladalo v našem odseku zelo pristržno razpoloženje. Prišlo je v našo društveno sobo okoli 40 zastopnikov in članov raznih društev, v katerih je on deloval. Odsek je pripravil za povabljenca dobro jedajo in še bolj-šo pijačo. Med petjem in godbo se je družba živahno zabavala. Vmes se je oglasilo k besedi tudi nekaj govornikov. Uvodoma je domači odsekovni predsednik pristržno pozdravil navzoče. Ob tej priliki je izpregovoril nekaj besedi bratu Havelki in se mu zahvalil za njegovo nesebično delo v odseku ter mu želel prijetno poslednjo zabavo med nami. Sledilo je potem še pet govornikov, zastopnikov raznih društev. Prav lepo pa se je od njega poslovil okrožni vodja mladcev brat Zemljak iz Rajhenburga. Marsikateremu navzočih se je zrosilo oko ob njegovem izvajanju. H koncu govora pa mu je izročil še lepo diplomu kot skupen znak hvaležnosti vseh društev za plodonosna dela v naših organizacijah.

Da bi pa navzoči ne ostali pod vtisom prejšnjega prizora žalosti in

resnosti, je odsekovno članstvo poskrbelo tudi za dobro razpoloženje. Ob komičnih izvajanjih odsekovnega članstva so se navzoči od srca nasmejali.

Blížala se je ura njegovega odhoda. Ob tej priliki se je zastopstvo društev kakor tudi odsekovno članstvo prisrčno poslovilo od njega in njegove gospe. Mnogo članstva je pohitelo z njim v Brežice, odkoder se je br. Havelka odpeljal na novo službeno mesto v Kočevje.

Tako družabnega dne naše članstvo še ni imelo do tedaj. Mnogi, ki so bili navzoči, so izrazili odseku vso pohvalo za organizacijo tako lepo uspelega družabnega sestanka.

KOMENDA

Prvič se komenski fantje oglašamo v Kresu. Ne smete pa misliti, da smo do sedaj spali. Pripoznati pa moramo, da je v nas premalo boja, premalo tekme, zato smo se nekako pomehkužili. Zato mora v bodočem letu prenehati tisto malodušje in v nas mora vžgati kres ogenj navdušenja do organizacije, do dela in do vsega lepega in vzvišenega. Novo leto bo za nas leto dela in napredka.

Za »Kres« se doslej nismo veliko zanimali, a za naprej bomo gledali,

Urednikovi pomenki

S. J. iz Nakla, Tvoj dopis bom objavil, kakor mislim, v drugi številki, a Tvoje pesmi ne morem, kajti nikakor ni zrela za objavo. Poješ o »nesrečnem mladeniču, kam gre njegova pot, ko se že temni, se že mračijo in zvezde že migljajo, a mladeniča nesrečnega skušnjave v brezno peljajo...« Tole, kakor vidiš, ni samostojna pesnitev, ampak si si izposodil pač na neroden način tisto obhajilno pesem: »O kam, Gospod, gre Tvoja pot, in zvezde že migljajo«. Kar preveč dobesedno si jo povzel. Se moraš pač sprijazniti z mislijo, da za pesnika nisi rojen. Morda se poskušaš v nevezani besedi v kakem članku ali dopisu. Kar je zrelega, vse rad objavim, vse pride na vrsto, ko mi prostor to dopušča. Bog živi!

Celjan, Tvoj dopis o akciji za božičnico sem prejel, a ga ne morem objaviti, čeprav ne ugovarjam, da bi ne bilo res tako pri Vašem nabiranju in da so res tudi med nami taki, ki so polni besed o siromaštvu revnih med nami, a ko je treba seči v žep, tedaj mora marsikateri nabiralec iti iz njihovih hiš praznih rok. Sicer so pa iz tega kratkega odgovora že izvedeli svoje tisti, ki se jih tiče. Še kaj se oglasi s kako potrebno in koristno stvarjo!

Vsem dopisnikom! Že premnogo-

FANTJE, ne nasedajte lažnim vestem, ki jih po deželi širijo brezvestni in neodgovorni ljudje! — V teh resnih časih ohranite predvsem mirno kri in pametno presojanje vseh dogodkov!

da bo na »Kres« naročen vsak naš fant, saj iz tega lista bomo dobivali načrte in smernice za naše delo.

Večer za večerom je naš mogočni »Dom« poln mladine, poln življenja in veselja. Sedaj se pripravljamo na akademijo, ki bo v začetku februarja. Vse fante v naši fantovski družini iskreno pozdravljamo in Vam kličemo

Bog živi! Tajnik.

HOMEK

Fantovski odsek na Homecu je priredil skupno z dekliskim krožkom dne 26. nov. 1939. svojo drugo akademijo, ki je obsegala 16 lepih točk.

Fantje kakor dekleta so vse točke dobro izvajali. Prav posebno dobro je izvajal svoje vaje naraščaj. Letošnjo spomlad bosta zapustila odsek dva marljiva člana našega odseka, in sicer br. tajnik Tomelj Joža in br. načelnik Ulčar Stane. Gre sta namreč k vojakom. Odsek jih bo zelo pogrešal.

V letu 1939. se je poročil dolgoletni predsednik našega odseka br. Peterlin Alojzij; nekaj časa je bil tudi predsednik kamniškega okrožja. Svojemu zvestemu vodju odsek želi mnogo sreče in blagoslova.

Odsek ima 19 naročnikov Kresa. Člani imajo 7 krojev; udeležujejo se procesij in raznih prireditev. Ima-

mo pa tudi lep prapor, ki so ga še oskrbeli homški Orli tik pred razpustom. Sedaj, ko smo sredi zime, se bomo zopet pripravljali na tekme in na nastope, se bomo smučali itd.

Ko pa pride spomlad, bomo zopet peli tisto večno lepo:

»V trudu in znoju, polnem radosti«.

Bog živi!

Nove knjige

J. Slowacki — T. Debeljak, Oče okuženih. Za božič leta 1939. je izšla v lepem prevodu dr. Tineta Debeljaka krasna poljska pesnitev velikega poljskega pesnika Julijusza Slowackega Oče okuženih v izvirni opremi in izvirnih risbah umetnice Bare Remčeve. Pesnitev Oče okuženih opeva v krasnih spevih strašno tragedijo nekega očeta, ki je v puščavi med Egiptom in Palestino izgubil vse svoje drage otroke in ženo; vse mu je umrlo za grozno kugo. Posamezni spevi opevajo trpljenje otrok in očetovo grozo, slike pa zelo pristno ponazarjajo posamezne strašne prizore iz pesnitve.

Prevajalec je, kakor sam pravi, poslovenil ob jubileju to pesnitev Slowackega v mislih na njegovo domačijo, v katero je prav te mesece stopila črna smrt, in v mislih na toliko očetov, ki kakor oče okuženih brez družine

stopajo na samotno pot v svet samo s svojim Bogom in s spominom na lepi dom ob Visli...

Prav z istimi mislimi, polnimi sočutja s Poljaki, bomo tudi mi brali ta prelepi spev, ki je ponatis iz Doma in sveta lanskega leta. Pesnitev je izrazito katoliška umetnina, umetnina katoliške romantike, ki se je prav v Poljakih tako izredno visoko dvignila tudi v lepotnem pogledu. Zato smo prevajalcu hvalečni, da nam je prav v teh časih poslovenil to prelepo pesnitev. Tudi naši fantje naj sežejo po nji, saj jim bo nudila prelep užitek v teh težkih dneh. Stane samo 17 dinarjev.

F. J.

Koledarček ZFO. Fantje, še je začetek leta, še je čas, da si nabavite naš koledarček Zveze fantovskih odsekov. Kdo ga še nima? Hitro ponj, da ne bo prepozno!

IVAN NOVAK

Novela iz spomladi pred majniško deklaracijo. — Spisal Ivan Čampa.

Zdelo se je, da bi bil rad še nekaj povedal, a ni mogel. V oči so mu stopile solze in v grlu ga je začel dušiti jok.

»Kako ste rekli, gospod, tudi vam je vojna vzela očeta?« Ponudila mu je stol nasproti sebe. Očividno ji je vedno bolj ugajal in tudi njegovo pripovedovanje jo je ganilo.

»Tudi tudi vam...« je znova začela. »Tudi on je med tistimi nesrečniki kakor moj sin, moj ubogi sin.«

»Sina vam je vzela vojna, gospa?« je postal radoveden Novak.

»Da, gospod, sina edinca. Bil je zadnji svojega rodu. Saj si ne morete misliti, gospod Novak, koliko gorja lahko prenese eno samo človeško srce. Le pomislite! Pred štirimi leti mu je umrla žena in mu pustila hčerko, ki je zdaj že vaše starosti. In pred dvema letoma je odšel tudi on. Vedela sem, da se ne bo nikdar več vrnil, in srce se mi je trgalo, ko sem mu dala zadnjič roko. 'Pazi mi na otroka, mati,' mi je naročal. Saj je tudi on vedel, da ga ne bo več nazaj. Tako sem ostala na stara let sama z dekletom. Pa ni bilo še dovolj gorja. Prišli so in nam še živino pobrali iz hleva in še zlatnino, ki smo jo imeli. Ne, ne, največjemu sovražniku bi ne privoščila svojega trpljenja. Pomislite, naša rodbina je stara več sto let in mislite si, kako mi mora biti pri srcu, ker mi je vojna vzela poslednjega sina. Naš rod je s tem izumrl. Tako mine slava sveta, da boste vedeli. Verjemite, umrla bi rada, pa ne smem, zaradi dekleta ne smem. Kaj naj ga kar samega pustim na svetu?«

Za trenutek je prestala, da bi si obrisala solze, ki so ji zalivale oči. Čez nekaj časa je spet začela: »Vi, gospod Novak, pravite, da ste že v šesti šoli. Precej je to in nekaj morate že vedeti. Pa mi to povejte, kdo je kriv, da sta morala vaš oče in moj sin, ki sta bila oba nedolžna, preliti svojo kri? Za koga? In zakaj je moralo poginiti toliko drugih, ki tudi niso nič zakrivali? Res, saj ne vem, kaj ste, lahko prav navaden ovađuh, ki boste vse, kar vam pravim, nesli policiji na nos, saj se dandanes ne moreš zanesti na nikogar več...«

»Gospa!« ji je prekinil besedo in mislil reči še nekaj, a je požrl. Videti je bilo, da je užaljen zaradi te besede.

»No, oprostite, saj si res ne bi mogla nikdar misliti o vas kaj takega, prenedolžen in preodkrit obraz imate. Zato vam povem: Vi ste Slovenec in jaz sem Nemka. Ali imava kakšen vzrok, da se sovraživa zaradi tega? Ali nisva oba enako prizadeta, ko so nama pomorili najine najdražje? Vsi smo ljudje, tudi Srbi so ljudje in to vam rečem: še zmerom trdno verjamem, da je v nebesih Bog, ki je pravičen. Gorje tistemu, ki se mu je zahotelo vojne! Milijone žrtev ima na vesti. In država, v kateri se kaj takega godi, kakor se pri nas, ni vredna, da obstaja. Zapomnite si: jaz morda ne bom dočakala, vi pa boste: prišel bo čas, ko o Avstriji ne bo ne sledu ne tiru. Preveč krivic je naredila, da bi bila še vredna božjega blagoslova. Kaj pravite vi na to?«

Fant se je bal, da ga ženica ne skuša, zato je previdno dejal: »Mlad sem še, dobra gospa, in ne znam še soditi o takih stvareh. Za študenta ni dobro, da bi se vtikal v politiko. Moja dolžnost je, da se pridno učim in se tako pripravim, da bom nekoč uspešno vršil svojo nalogo, ki mi jo bo naložil čas. Kaj bo ta prinesel, bomo pa še videli.«

Gospa je bila tudi s tem odgovorom očividno zadovoljna.

»Prav imate, gospod. Kar po pravici povem, da mi ugajate. Rada vas vzamem na stanovanje, samo če boste zadovoljni z njim. Sami ne boste, to je tisto. Toda poklicala bom dekleta, da vam pokaže, sama težko hodim.«

Vstala je in zaklicala proti hiši: »Viktorija!«

Na balkončku prvega nadstropja, ki je bil poln najrazličnejšega cvetja, se je čez nekaj trenutkov prikazala lepa deklica v temni obleki, ki se je dobro prilagala njenemu rožnemu obrazu in svetlim lasem, ki so ji v dveh dolgih kitah padali preko ramen na prsi. Začudeno je gledala mladega človeka, ki se je pogovarjal z njeno staro materjo.

»Tak nikar no ne buli, ko da bi bila malo prifrknjena,« jo je opomnila starka, »in rajši pokaži gospodu Novaku, ki bo pri nas stanoval, sobo, kamor se bo vselil.«

Že v naslednjem trenutku je bila na dvorišču. Spodobno je podala novemu stanovalcu roko v pozdrav. Še prej ga je premerila od nog do glave. Po slovensko mu je dejala: »Prosim, gospod, pojdiva!« To je študenta presenetilo. (Dalje.)

krat sem na tem mestu prosil, da ne pišite dopisov na obe strani lista, ampak samo na eno, ker v tiskarno sme dopis samo takrat, če je ustrezno temu predpisu. Pa se kar zmerom znova dogaja, da prejemam dopise, pisane na obe strani! Ne kaže mi drugega, kakor dopis vreči v koš ali pa moram sam sesti in znova pisati dopis. To je samo nepotrebno tratenje časa, posebno za urednika, ki čas gotovo bolj potrebuje za druge stvari! Torej prosim, pišite zmerom samo na eno stran, sicer Vaš dopis poroma v uredniški koš, in to prav gotovo, namesto v tiskarno!

Reklamacije — prošnje za številko Kresa, ki je niste prejeli, kakor tudi vse, kar se tiče sprememb, naročnikov Kresa, naslovov ali česa podobnega, vse to brez izjeme spada v delo uprave, ne pa uredništva! Mislite na to! Kar je torej namenjeno upravi, pošljite upravi, ne pa uredniku! Na ta način se Vaš dopis zavleče, da pride pozneje na pravi naslov, pa še stroške povzročate s svojo nepazljivostjo uredništvu, ker mora Vaš dopis ponovno dati na pošto za upravo, seveda znova frankirati! Le kar je namenjeno uredniku, torej dopisi za list, pesmi, članki in podobno, le to pošiljajte samo na uredništvo. Tega pa seveda zopet ne na upravo! Vsako stvar na svoje mesto! Red je silno koristna in potrebna stvar, da se je vsi naši fantje navadijo! Samo malo več pozornosti je treba, pa je vse v redu! Bog živi! Urednik.

Izdaja Zveza fant. odsekov. — Urejuje Fr. Jesenovec, Ljubljana. — Za uredništvo odgovarja A. Trontelj C. M., Groblje - Domžale. — Tiska Misijska tiskarna Groblje - Domžale (Trontelj C. M.)